

V I E N Y B Ė

74 M. 40 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. SPALIO (OCTOBER) 7 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Neseniai iš Lietuvos atskridusi Emilija Masevičienė (kairėje) 73 metų amžiaus, su dukteria A. Vaitėniene ir jos draugais J. ir L. Gaižučiais Clevelande.

DABAR

Juozas Tysliava

Nikita, žūt būt, pasiryžęs "išspravodinti" Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Hammarskjöldą ir tas pareigas pavesti naujai sumanytam sekretorių triumviratui.

Dievas sutvėrė vyrą, žmoną ir uošvę, kad jie nesusikalbėtų, bet diktatorius Chruščiovas, matyt, yra įsitikinęs, kad trys Jungtinių Tautų sekretoriai tikrai nesusikalbės...

Bet šį kartą rusiškas dalgis atsimušė į skandinavišką granitą. Hammarskjöldas, atsikirsdamas Chruščiovui, pareiškė, kad jis nė nemano trauktis iš savo pareigų ir, be to, Jungtinės Tautos yra sukurtos ne didžiosioms valstybėms, kurios nereikalingos pagalbos, bet mažosioms...

Mat, "sūnus šiaurės" (anot Baranausko) siunta dėl totalinės nesėkmės Konge, kur Sovietų Sąjungos laimė buvo taip arti... Ir jeigu ne ryžtingasis Hammarskjöldas, tai šiandien sovietai su savo lumumbomis jau būtų šeiminkavę tame uranu ir kitokiomis naugėmis turtingame Afrikos krašte.

Dabar Nikitai beliko draskytis. Tegu draskosi. Bet nereikia pamiršti, kad šiame globaliniame lošime jis dar neišmetė paskutinės savo kortos. Už to Chruščiovo skerėčiojimosi, kuris atrodo nesuderinamas su rimto valstybės vyro elgsena, faktiškai slepiasi naujos sovietų politikos užmačios.

★

Tito su Nasseriu išdūlino į namus lyg ir nusiminę. Mat, Jungtinių Tautų pilnatis jomarkė "neutralistams" nepavyko suvesti į daiktą rytų su vakarais — Chruščiovo su Eisenhoweriu.

Nenuostabu, kad dabar jiedu švilpauja šiltu ir šaltu. "Kelias į taiką nėra lengvas", mykia arabų diktatorius. Tai iš dalies tiesa. Bet, iš tikrųjų, karo bijosi ir vieni ir kiti — rytai ir vakarai, pietūs ir šiaurė.

Pepiga būdavo kariauti su pagaliais rankose. Bet dabar, kai pasauliui gresia totalinis atominio bei vandensilinio karo sunaikinimas, tai praetis karai atrodo, kaip vaikų žaislas.

Lengva buvo kariauti, kai, pavyzdžiui, tokios mūsų protėvių laimėtas Žalgirio kautynės prasidėjo po pietų ir baigėsi prieš vakariene...

Šiandien kiti laikai ir kitos kariavimo priemonės bei sąlygos.

Nenuostabu, kad imperatoriai, karaliai, prezidentai, ministrai, maršalai ir generolai šiandien susirūpinę: praėjo tie laikai, kada jie, savo kabinetuose, ramiai ir saugiai galėdavo "špacyruoti" po žemėlapius.

Ateities kare, jeigu jis dar įvyks, nebus saugu niekam — nei kareiviams, nei ministeriams.

O kai politikams grės toks pat pavojus, kaip ir kariams, tai ir karo nebus.

Geriau draskytis, a la Chruščiovas, negu šaudytis.

Amerika sulaike diplomata, kuris vertesi narkotikais

Lietuviams tai primena garsią sacharino bylą...

Šiomis dienomis Amerikos valdžios agentai New Yorke sulaike Guatemalos ambasadorių Belgijai ir Olandijai, Mauricijo Rosal, kurio valizose buvo rasta 110 svarų narkotikų. Patyrusi apie šį skandalą, Guatemalos vyriausybė diplomato atleido iš pareigų, tuo būdu palikdama jį Amerikos teisingumo organams nubausti arba išteisinti. Bet faktas, kad Mauricijo Rosal dabar sėdi kalėjime ir nepaleidžiamas be 250,000 dolerių užstato, rodo, kad jo nusikaltimas prieš Amerikos įstatymus nėra menkas.

Šis tarptautinis skandalas lietuviams iš dalies primena garsiąją sacharino bylą, į kurią savo laiką, Lietuvos nepriklausomybės kūrimsi pradžioje, buvo įveltas užsienio reikalų ministeris Purickis...

Mauricijo Rosal, kaip dabar paaiškėjo, buvo seniai įtariamas narkotikų šmugeliu. Ir kadangi jis per paskutinius vienuolika mėnesių net kelis kartus lankėsi New Yorke, tai agentai Amerikoje ir Europoje jį turėjo progos atidžiai sekti. Bet tai nebuvo lengva, nes diplomatai, paprastai, naudojami imunitetu ir jų valizos New Yorke uosto muitininkų neatidarinėjamos. Bet šį kartą Amerikos federalinės valdžios

agentai, kuriems yra pavesta kovoti su narkotikais, jau turėjo tiksliai žinias apie šį diplomata ir todėl nebuvo riziko jį sulaikyti. Atidarius Rosal valizas, buvo rasta net 52 kilogramai narkotikų. Tai buvo didžiausias grobis, kurį Amerikos agentams visoje kovos su narkotikais istorijoje teko.

Narkotikai, kuriuos Guatemalos diplomatas gabendavo į Ameriką, daugiausia buvo platinami po New Yorke ir New Jersey valstijas. Grobis, kuris dabar pateko į Amerikos valdžios agentų rankas,

Amerika paleido naują satelitą

Spalio 4 d. Cape Canaveral, Floridoje, Amerikos mokslininkai paleido į erdvę naują 500 svarų satelitą, kurio pagalba bus perduodamos radijo ir televizijos programos.

Suo naujo satelito aplink žemės kamuolį paleidimu Amerika paminėjo pirmojo savo satelito paleidimo trijų metų sukaktį. Šio satelito dėka, Jungtinėms Tautoms buvo pasiūsta Prezidento Eisenhowerio ir Valstybės sekretoriaus Herterio sveikinimai.

sakoma, yra vertas artai 20 milijonų dolerių. Mat, šių narkotikų būtų užtekę 70,000 asmenų injekcijoms. Skaitant po 5 dolerius už injekciją, tai būtų devyniolikos ir pusės milijono dolerių vertės injekcijų.

Kartu su Mauricijo Rosal buvo sulaikyti ir kiti du asmenys.

Amerikos Lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas J. Šlepetytis (dešinėje) sveikina Karlo redaktorių Z. Raulinaitį praeitą šeštadienį Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo salėje įvykusiame žurnalo dešimtmečio minėjime.

J. Tysliavos, Jr. nuotr.

Pergalės ir pavergimo sukaktys

Žalgirio mūšio pergalės 550 metų sukaktis Clevelande paminėta spalio 1-2 dienomis. Minėjimas praėjo pergalės ir protesto, ryšium su 20 metų Lietuvos pavergimo sukaktim demonstracija.

Žalgirio sukaktį minėti ėmėsi dvi organizacijos, kiek skirtinga programa: LB apylinkės valdyba ir karių Ramovė. Tik vėliau šių iniciatorių buvo sudarytas bendras minėjimui ruošti šešių asmenų komitetas (L. Leknickas, F. Eidimtas, P. Bielinis, A. Jonaitis, J. P. Nasvytis ir P. Razgaitis.)

Išvakarėse, spalio 1 d. Lietuvos parapijos salėje, po trumpų komiteto pirmininko L. Leknicko ir LB pirmininko St. Barzduko žodžių, maj. A. Jonaitis pateikė Žalgirio mūšio eigos nagrinėjimo samprotavimus. Tiesa, jo kalba buvo daugiausia pagrįsta O. Urbono parašytu leidiniu apie Žalgirio mūšį, bet ir įdėta nemažai paties prelegento darbo, patiekiant klausytojams vaizdžias mūšio eigos diagramas. Beje, sceną puošė specialiai šiam minėjimui dail. Raulinaičio pieštas Vytauto Didžiojo paveikslas. Po to, Valdilos teatras žiūrovams pateikė momentui pritaikintą vaizdelį. Vėliau buvo pobūvis ir šokiai, kurie sutraukė jaunimo. Iš viso dalyvavo per 150 asmenų, kas pagal rengėjų idėtas pastangas, buvo kiek mažoka. Kai kas čia pasigedo istoriko paskaitos, pavyzdžiui, istorijos dr. Jakšto, kuris šioj pat kolonijoje gyvena ir savo straipsnius apie Žalgirį spaudoje daug ką sudomino. Jo ar kito kurio istoriko dalyvavimas programoje, be abejo, būtų suteikęs daugiau autentiškumo šiai programos daliai.

Bet, kaip rengėjų buvo užsimota, visą minėjimo dėmesį koncentruoti antrą dieną, kur būtų galima pademonstruoti lietuvių ir jų tautos laisvės siekimo dėmesį amerikiečiams. Spalio 2 d. tuo tikslu Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos ir minėjimui pritaikintas kun. Dzlegoraičio pamokslas, kur be kita ko, priminta giesmės žodžiai, kad... kyla tautos ir griūva sostai... o ateis laikas, kada grįš ir raudonasis vergijos sostas ir lietuvių tauta kelsis laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Iš bažnyčios aikštės organizuotai mašinų kolona, pasipuošus lietuviškom vėliavėm, nuvyko prie Clevelando meno muzėjaus iškilmingam Žalgirio mūšio sukakties minėjimui. Čia po programos vedėjo J. Nasvyčio atidaromo žodžio, po JAV ir Lietuvos himnų, kalbėjo inž. Pijus Žiūrys. Jo kalba (angliškai) buvo talkoma amerikiečiams, ji buvo gerai paruošta, istoriniai pagrįsta ir momentui pritaikinta. Tikrai būtų verta, jei daugiau amerikiečių ją būtų girdėję. Po to buvo pakviestas tarti žodį oficialusis amerikiečių visuomenės atstovas, Clevelando miesto tarybos narys Ralph Park. Jis kartu atsinešė šventės rengėjams įteiktą stiklo įrėmintą miesto tarybos priimtą, Žalgirio mūšio 550 metų sukakties minėjimo progą, deklaraciją. Savo kalboje įskritikavo Jaltos nutarimus ir priminė, kad amerikiečiai daugiau tokių didelių klaidų, kaip istorinėje Jaltos konferencijoje, nepadarys. Iš jo kalbos atrodė, kad R. Perk, ypač kaip čekų kilmės amerikiečiui, Europos pavergtų tautų, taigi ir Lietuvos, problemos gerai žinomos.

Minėjimui iškilmingumo suteikė dalyvavę organizacijų atstovai su savo vėliavomis ir Čiurlionio ansamblis (lietuviškas tautinis rūbais), diriguojamas Alf. Mikulskio, kuris išpildė dvi dainas, "Kur bėga Sešupė" ir "Laisvės daina".

Žalgirio mūšio pergalės 550 metų minėjimo rezistencinis pobūdis prieš jau 20 metų besitęsiantį Lietuvos sovietinį pavergimą ypač atsispindėjo čia priimtose rezoliucijose, kurios pasiūstos JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui ir prezidentiniams kandidatams R. Nixon ir J. F. Kennedy.

Rudens mėn. prasidėjo pats parengimų sezonas. Nežiūrint skelbiamų parengimų kalendoriaus, kad išvengus konkurencijos — tą pačią dieną dviejų ar daugiau parengimų — ir lankytojų suskaldymo, vis dėlto tokio suskaldymo neišvengiama.

Ateinantį šeštadienį, spalio 8, Sv. Jurgio parapijos salėje įvyksta BALFO 15 metų sukakties minėjimas. Jį ruošia visi trys Clevelando BALFO skyriai, vadovaujant BALFO direktoriui K. Galžučiu. Minėjime dalyvaus BALFO Centro pirmininkas kan. dr. J. Končius. Bus meninė dalis, vaišės ir šokiai.

Sv. Jurgio Lietuvos parapijos klebonas kun. Bartis parodė BALFO didesnį, negu ankstybesnis klebonas, palankumą, būtent, sekmadienio pamaldų metų, spalio 9 d. 10:30 v. v. leidamas BALFO naudai bažnyčioje specialią renklivą.

Spalio 9 d. Saleziečių gimnazijos rėmėjai rengia draugišką pobūvį K. Tito rezidencijoje, 14298 Superior Rd.

Spalio 8 d. Slovenia auditorijoje įvyksta Neo Lituanijos korporacijos metinė šventė ir ballus. Laukiama svečių iš Chicagos, New Yorko ir kt.

Spalio 15 d. Lietuvos salėje įvyksta pramoginis Čiurlioniečių okteto, vadovaujamo R. Babicko, koncertas. Programoje lietuvių liaudies dainos, operėčių ištraukos ir kt. Rengia SLA 136 kuopa, kurios pirmininkas Vl. Brazilius.

Clevelando lietuvių kolonija palietė ligos ir mirties nelaimės, Neo Lituanijos pirmininkui Cezariui Modestavičiui dr. Degesio padaryta sunki vidurių operacija. Dabar ligonis jaučiasi neblogai ir baigia sveikti namuose.

Vasarai baigiantis, operacija padaryta buv. ilgamečiam LB apylinkės pirmininkui Jonui Virbaliui ir Čiurlionio ansamblio vadovui Alf. Mikulskiu.

Praeitą savaitę širdies liga staiga mirė naujasis atelvis, 54 m. amžiaus, Skirpstas. Pirmadienio rytą nieko nenujaušdamas ruošėsi vykti į darbą, bet staigi mirtis užbėgo jam už akių.

Buv. skautų veikėjai ir mokytojai Lietuvoje, Alb. Petukauskienė — Kazlauskaitė padaryta sunki širdies vožtuvo operacija, kuri gerai pavyko ir grąžino jai normalią sveikatą.

PARAPIJOS JUBILIEJINIS KONCERTAS

Cambridge, Mass. — Lietuvių parapijos 50 metų jubiliejinis koncertas įvyks sekmadienį, spalio 9, 3 valandą popiet. bažnyčioje, 432 Windsor Street. Koncerte dalyvauja parapijos choras, vadovaujamas smuiklininko Iz. Vasyliūno, ir solistai Stasė Daugellienė — sopranas, Stasys Liepas — baritonas, Jurgis Lissauskas — tenoras,

vargonais solo ir akompanimentus gros Vytenis Marija Vasyliūnas.

Choro dalyvauja Marytė ir Ona Anelauskaitės, Adolfas Daubrickas, Veronika Johnson, Birutė, Danguolė ir Ona Narkevičiūtė, Birutė ir Teresė Paliulytės, Monika Panico, Jonas Pakštis, Patricia Stankūnaitė, Leonas Šakalis, Beatricė Strokienė, Rasa Vasyliūnaitė, Elena Vasyliūniene, Mildred Vilčinskaitė, Jonas Zukas.

Svečiai dalyviai: John Bovicchi, Harris Poor, Don D'Entremont, Kazys Daugėla.

Koncertą globoja parapijos klebonas kun. Pranciškus Jonas Juškaitis. Parapijos asistentai yra kun. Juozas Kazimieras Petruskas ir kun. Simonas Vincentas Saulėnas.

Prie Laconia, N. H., vasarviečių ir nepaprastai gražių kalnų, vadinamų Amerikos Šveicarija, ir Winnepesaukee ežerų grandinės sklypai 80 per 140 pėdų parduodami nuo 275 dolerių ir daugiau. Kreiptis Z. Steponavičius, 12 Morris St., Stamford, Conn.

Amerikos lietuvių komitetas Clevelande darbuojasi už Kennedy. Nuotraukoje: J. E. Cole, Citizens for Kennedy komiteto vicepirmininkas, Jonas Nasvytis, Jūratė ir N. Gailluštys. V. Bacevičiaus nuotrauka

KAS TAS ALEKSANDRYNAS?

Ar yra žmonių, kurie nežinotų, kas yra ALEKSANDRYNAS? Tur būt ne, nes vien Vac. Biržiškos vardas pasako, jog tai bus darbas arba apie lietuvišką knygą, arba apie lietuvių rašytoją. ALEKSANDRYNAS apima abiejų sritį; dėkui dalyko platumo ir dėl jo sudarymo aplinkybių nepaprastumo jam teko metaforinis vardas — ALEKSANDRYNAS. Tas vardas skambus ir jis mūsų lituanistams seniai žinomas. Duodant vardą pagal veikalo turinį, jis pasidaro keblus ir sunkus; lietuvių rašytojų biografijos, bibliografijos ir biobibliografijos, atseit, aprašymas rašytojų gyvenimo, rašytojų veikalo aprašymas ir aprašymas veikalo apie rašytojus ir jų raštus. Autorius savo darbą pavadino ALEKSANDRYNU, lyg kitados vieną gyvenamą vietą kažkas pavadino Kaunu, o ką tai reiškia, — kam čia rūpi.

Viena yra aišku, kad mums šis veikalas, šis ALEKSANDRYNAS būtinai reikalingas. Mums reikia turėti suglaustą ir pilną informacinį vadovą lietuvių literatūros istorijos dalyko. Tyrinėtojai mokslininkai, rašytojai žurnalistai, mokytojai ir mokinio tėvai motinai, kiekvienam švietimui lietuviui ALEKSANDRYNAS bus jo žinojimo ir jo savigarbos atrama.

Literatūros istorijos vadovėlių turime įvairių, bet vadovėlių paprastai turi atskirą paskirtį ir bendro reikalo dėl to negali patenkinti. Paėmus į rankas ALEKSANDRYNĄ, iš karto regima, kad tai yra išsamus darbas, pilna sąranka lietuvių literatūros istorijos faktų.

Šiam pirmajam ALEKSANDRYNO tomui išleisti lėšas davė L. B. Kultūros Fondas. Leidinio paruošimas gulėjo ant pečių prof. M. Biržiškos ir prof. P. Jonko, Lit. Inst. prezidento. Veikalo pobūdis, jo apimtis, spausdinimo sudėtinumas — kas prie to darbo buvo, tik tas (kaip spausdininkas M. Morikūnas) gali jo našta pajusti, sunkumą numanyti. Na, o kas toliau?

Ištikrųjų, ką Lituaniistikos Institutas darys toliau? Logiška — leisti toliau sekamuosius ALEKSANDRYNO tomus, bet ar yra lėšos? Taip pat būtų logiška, kad tas pat Kultūros Fondas vartyt toliau savo padarytą pradžią, bet jo pareikškimų spaudoje dėl to pasisakymų. Ir ta aplinkybė, kad parduodamos knygos pildys Kultūros Fondo lėšas, — o tokia graži knyga turėtų būti gerai perkama, — susidarytų tam tikras palankumas šiam lituanistiniam darbu pasistumėti į priekį.

K. Girvilas

PARDUODAMA SENIAI ĮSTEIGTA ALAUS

distribucijos ir vaisvandenių gamybos įmonė. Visi automatiškai įtaisymai ir pakankamai medžiagos. Trys vyrai gali operuoti. Tik atsakingi ir suinteresuoti asmenys priyalo kreiptis. Kitiems nepatartina.

BEN KRALIK

93 WARWICK STREET NEWARK, N. J.
Tel. Market 2-5270

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

Kova prieš "garsiuosius"

Bendruomenės taryboje daug garsių žmonių, bet nėra kam išsiuntinėti biuletenį. Per naujus rinkimus i tarybą galėsią patekti ir smulkūs lokaliniai veikėjai, pagarsėję savo "juodais" darbais. Triukšmas dėl pulk. Braziulevičiaus. Konkuruos su Altu politinėje dirvoje. Valeška paklojo 500 dol. kultūros rūmams.

Rugsėjo 24 — 25 d. d. Chicagoje įvykęs JAV lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavimas praėjo kovos su "garsiais" ar "žinomais" veikėjais ženklu. Mat, į tą tarybą buvo išrinkta daug garsių asmenybių, kurie mielai pasisakytų dėl bendruomenės gairių ar "generalinės linijos" nustatymo, tačiau negali ir nesugeba atlikti organizacijos juodo darbo. Todėl praktiškai išėjo taip, kad kas bendruomenės atlikta — padaryta ne tarybos ar valdybos, bet atskirų apygardų ar apylinkių, ar net teisingiauariant, eilinių narių iniciatyva ir pastangomis. Už tat valdybos pirmininkas S. Barzdukas siūlė įvesti tokia rinkimų tvarką, kad į naują bendruomenės tarybą būtų išrinkta daugiau vietos smulkių veikėjų, o mažiau "garsių", bet praktiškai nedarbingų žmonių. Priešingos nuomonės buvo ir yra valdybos vicepirmininkas dr. inž. Algirdas Nasvytis. Jo pažiūra, taryba yra daugiau reprezentatinis organas nustatyti veiklos gairėms, todėl svarbu, kad į jį įeity plačiau žinomi asmenys, kurie vien jau savo asmeniniu svoriu galėtų tinkamai reprezentuoti bendruomenę. Jei bendruomenės tarybą sudarytų tik smulkūs veikėjai, nežinomi už savo apylinkės ribų, nusmuks visos organizacijos autoritetas, nes paprastai apie organizaciją sprendžiama ne iš jos įstatų, bet iš ja vadovaujančių, ją reprezentuojančių asmenybių.

Laimėjo S. Barzduko pasiūlymas — nauji bendruomenės rinkimai, balandžio ar gegužės mėn. — bus pravesti nauju metodu. Bus sudarytos 5 rinkiminės apygardos, per kurias į tarybą pakliūsią smulkūs vietos veikėjai. Įdomu, kad balsavime dalyvavo ne tik patys rinkti tarybos nariai, bet ir įvairūs nerinkti, bet paskirti bendruomenės pareigūnai. Jų buvo bene 15 šalia 20 rinktų tarybos narių. Bet kam tada visuotinių rinkimų komedija, ar ne paprasčiau tarybą pakeisti apylinkių pirmininkų seimu, kuris išsirinktų ir visos organizacijos valdybą?

Antras principinis klausimas, kuris buvo išspręstas, yra įvairių bendruomenės institucijų santykis su centro valdyba. Iki šiol Kultūros Fondas, įsteigtas J. Kreivėno, ir Informacijos Taryba, vadovaujama G. Galvos, laikė save kone aukštesniais organais už tarybą ir valdybą. Dabar nutarta, kad tos institucijos turės paklusti valdybai, kas, aišku, iššaukė jų pirmininkų atsistatydinimą. (Kultūros Fondui paskutiniu laiku pirmininkauja J. Švedas, jis sutiko ir toliau eiti tas pareigas). Tiesą tarjant, apie informacijos žyvybos būvimą žinojo turbūti tik pats Galva, bet Kultūros Fondas būtų tikrai galėjęs išsiaukti į rimtesnę instituciją, jei nebūtu patekęs į J. Kreivėno ir jo kaimynų iš Cicero rankas, kurie visai nesuprato išsivijai atitekusio kultūrinio uždavinio. Todėl abejų institucijų "pavergimas" neiššaukė nė vienos gallesčio ašaros.

Dar vienas principinio pobūdžio tarybos nutarimas yra tas, kad bendruomenė gali savarankiškai dirbti ir laisviniimo (politinį) darbą. Iki šiol buvo leidžiama tik talkininkauti ALTAI, VLIKUI ir pan. Praktika parodžiusi, kad esą atsitikimų, kada bendruomenė turi imtis iniciatyvos.

Tenka pastebėti, kad net eilė pačios bendruomenės tarybos, jau nekalbant apie eilinius narius ar pašalicčius, yra nusiivylę ligšioline veikla. Girdėti pageidavimų, kad valdyba būtų sudaryta iš čikagiečių ir tie pasisam-

dytų kokį reikalų vedėją su galva. Chicagoje pasitaiko praktiško darbo, kurį tas žmogus su suinteresuotų asmenų pagalba galėtų atlikti. Naudos būtų visiems, o kreditas priklausytų bendruomenei. Kaip pavyzdžiai tokių asmenų, kurie sugeba vietinėse sąlygose padaryti nemažų dalykų, minimi Chicago apygardos pirmininkas J. Jasaitis ir vyrų choro pirmininkas V. Radžius. Abu pasirodė esą pirmos rūšies organizatoriai, sugeba svarstyti ir principinio pobūdžio klausimus ir atlikti juoda kasdieninį darbą.

Teigiama, kad radus kokį darbą ir pradėjus jį dirbti, visuomenė neliktų abejinga. Dailininkas A. Valeška pasiūlė statyti Kultūros Rūmus, pats pirmas tam reikalui paskirdamas 500 dol. auką. Tokių rūmų reikalas yra neabejotinas, nes dabar visa kultūrinė veikla turi bazuotis kazimieriečių ir jėzuitų vienuolynų pastatais, kurie turi visai kitokį tikslą. Pagaliau pradėjus kokį rimtesnį darbą, nebūtų laiko blusinėti savo praeitį taip, kaip dabar atsitiko buv. pulk. Braziulevičių kooptavus į bendruomenės valdybą informacijos reikalams. Žinomas čikagiečių visuomeninkas A. Gintneris dėl to net žadėjo "pikietuoti" visą tarybos suvažiavimą, tačiau savo sumanymo neįvykdė. Mat, pulk. V. Braziulevičius, kaip buvęs karo komendantas ir karo lauko teismo pirmininkas, kai kam sukelia nelabai malonių prisiminimų. Pirm. Barzdukas paskyrimą teisinęs tuo, kad pulkininkas praktiškai atliekš tik "juoda" darbą, išluntinėjās biuletenį, kurį dirbti kita veikėją nelengva priprašyti.

Lietuvių Auditorija kroatams

Bendruomeninkams besitariant dėl rinkimų tvarkos, Chicago Lietuvos Auditorija, kurioje įvyko tiek daug lietuviškos Chicago parengimų, diskusijų, posėdžių, buvo išnuomota... kroatams. Dabartinis nuomininkas Maliorius toliau nuomoti atsisakęs, Sako, nesą biznio. Mat, Bridgeporto lietuvių kolonija baigia ištuštėti. Visas judėjimas persikėlė kartu su veikėjais į Marquette Parką.

Draugas neišlaikė "išpažinties paslapties"

Vienas žinomas asmuo, priklausęs liberalų sparnui, parašė platų konfidencialų pranešimą apie būklę Lietuvoje ir išdalino keletui asmenų, jų tarpe ir DRAUGO redakcijai. Draugas tą pranešimą atspausdino didžiausiam pranešėjo pasipiktinimui. Chicagoje dėl to juokiamasi: DRAUGAS neišlaikė "išpažinties iš tokios pasaulėžiūros asmens ir pranešimą laikė tik eiliniu pastreklamavimu apie savo pastabumo sugebėjimus.

T. ŠLEPETIENĖ, Amerikos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininko J. Šlepečio žmona, su viešiančia iš Paryžiaus dukteria, lankosi Chicagoje.

ROMAS SALDYS, Brazilijos lietuvis, pakeliui iš Kanados, buvo sustojęs New Yorke ir ta proga aplankė Vienybės redakciją.

— Komunistinės Kinijos Tautinės Dienos iškilmėse, spalio 1, iš visų Europos komunistinių valstybių, tebuvo atstovaujama Albanija.

Solistei Romai Mastienei pasirodžius scenoje Philadelphia Lietuvos bendruomenės koncerte, operos solistė Juzė Augalytė pasveikino, jai išteikdama gėlių.

V. Gruzdzio nuotraukos

Solistei Prudencijai Bičkienėi Philadelphia Lietuvos bendruomenės koncerte, rugsėjo 25 d., gėles išteikia jos krikštasūnis Tomas Gasparėnas.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

MARTHA & PETER LISAUSKAS

64-09 56th ROAD MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meskauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

KVIEČIAMĪ TALKĄ

Ateinantys 1961 metai — Vienybės deimantinio jubiliejaus metai. 1961 m. vasario 10 d. sueis 75 metai, kai Plymouth, Pa. pasirodė pirmasis Vienybės Lietuvninkų numeris.

Be koncerto, kuriame bus paminėta ši istorinė Vienybės sukaktis, taip pat ruošiamasi išleisti specialus laikraščio numeris. Bet ateinančiais metais taip pat turės būti vykdomas Vienybės jubiliejinis vajuš. Šia proga laikraštis turi gauti bent 1,000 naujų skaitytojų. Vienybė neseniai įsigijo dvi naujas ofsetines mašinas, kurios ateinančiais deimantiniais metais taip pat turės būti išmokėtos.

Spauda yra pats didžiausias mūsų kultūrinio, visuomeninio ir politinio gyvenimo veiksnys. Todėl skaitytojai, kuriems nuoširdžiai rūpi šio seniausio lietuvių spaudos organo ateitis, kviečiami į talką.

Mums roso

Stūnčiu jums Lietuvos Vyties paveikslą, dėl kurio Bostone kilo daug triukšmo. Šį Vytį piešė dail. V. Andriušis Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus 1954 m. už tam tikrą atlyginimą. Šio Vyties savininkai, ALT skyrius, nuo pat paveikslu įsigijimo pasijuto bėdoj. Pirmiausia, šis piešinys atsiėjo jiems daugiau, negu buvo manyta, o antra, jie neturėjo pinigų už jį sumokėti. Norėdami atsikratyti bėda, jie nutarė paveikslą perleisti Lietuvių Piliečių Draugijai už likusią, nesumokėtą sumą, būtent, 300 dolerių. Piliečių Draugija davė jiems tuos 300 dolerių, bet paveikslą atsisakė priimti. Dabar jie turi išmokėti Vytį, bet nežino ką su juo daryti, ypač, kad jis čia taip griežtai kritikuojamas. Šiuo metu Vytis laikomas bažnyčios rūsyje ir kasmet atvežamas į High School Auditoriją, kai ten vyksta Vasario 16 minėjimas.

Kai 1958 m. čia vyko ALT suvažiavimas, tai

Statlerio viešbučio scena buvo papuošta šiuo paveikslu. Po to suvažiavimo Keleivio Maikis su tėvu padarė pašlepiančią pastabą dėl Vyties "arkliuko," o viena lietuvių radijo programa — ret labai nepalankių komentarų šio piešinio atžvilgiu. Paskiau šis dalykas buvo beveik užmirštas. Bet štai Jonas Romanas, kuris dabar yra lietuvių radijo valandos vedėjas, rugsėjo 17 d. atelna į Tautininkų namus ir, pamatęs tokį Vytį, protestuodamas apleidžia svetainę. Kitą dieną, per savo radijo programą, jis pareiškia, kad garbinti tokį Vytį, tai tas pat kaip garbinti auksinį veršį, tai, anot jo, tegali daryti baudžiauninkų valkai arba maskolių vergai...

Prašau įdėti šį paveiklą Vienybėje, kad tuo būdu būtų suteikta proga mūsų autoritetingiems heraldikos kritikams, dailininkams bei istorikams pareikšti savo nuomonę apie tai.

JUOZAS LEKYS
Dorchester, Mass.

BOLŠEVIKŲ METMENYS

Metmenų ir Darbo žurnalo straipsnių paskatinti bolševikai paskelbė savo kultūrinio bendradarbiavimo dėsnius. Jie išties ranką jaunimui, kuris nors ir nėra bolševikiškas, bet labai nepatenkintas laisvojo pasaulio santvarka.

Vytautas Meskauskas

Kaip minėjome perėtam VIENYBĖS numeryje, du pilni graudžių verksmų ir pykčio straipsniai, pasirodė liberališkų METMENŲ žurnale, sukėlė bolševikų susidomėjimą. TIESOJE pasirodė pora rašinių, iš kurių ryškėja bolševikų metmenys kultūriniam bendradarbiavimui. Mat, abu mūsų straipsniai buvo daugiau ar mažiau emocijų, jausmų išlėjimas. Ir pats pranašas Jonas Mekas savo rašinio pradžioje pabrėžia, kad

"būdamas didelis egoistas, ir iš antros (pusės) nebūdamas labai logiškas, neigi labai tikėdamas logika — viską tik per save, per savo emocijas perleisdamas, tikėdamas, kad emocijos, dažnai gali būti teisingesnės negu bet kokie faktai ir bet kokia logika..."

savo "kūrinį" sudaręs iš dienoraščio gabalų ir pastabų, užrašytų ne tiek šalta logika, kiek emocija.

Toks dalykas yra neįmanomas dabartinėje sovietinėje santvarkoje. Visos emocijos, kurios pasirodo TIESOJE, nors paprastai irgi nesiskaito nei su faktais nei logika, tarnauja ne autorius savi-meilei patenkinti (žiūrėkit koks aš gudrus, kokios mano emocijos!), bet tik partijos tikslams. Todėl TIESOS liepos 26 d. 174 nr. pasirodžiusi kaž kokio L. Albausko "užsienio spaudos skiltyse" rašinyje, pavadintas "Praregėjimas?", visų pirma prasideda įprastu partijos pagarbinimu:

"Tarybų Lietuvos jaunimas mokosi, dirba, kuria. Jis gyvena ne šia diena, bet turi ryškias ateities perspektyvą, didelius ir kilnius tikslus, kuriuos jam nubrėžia Komunistų partija, Tarybų valdžia."

Tose partijos jam nubrėžtuose rėmuose L. Albauskas prieina prie mūsų minėtų A. Mackaus ir J. Meko straipsnių, prieš tai sustodamas dar A. Salčiaus straipsnio DARBE, apie kurį jau nemažai rašėme. Pasirodo, kad A. Salčius dar per mažai stengiasi, jo galvoje, postrigavime, esą dar tokių dalykų, dėl kurių tarybinis žmogus net įsižeisti galėtų. Tačiau niekas negalys nuginčyti, kad jis, Salčius, teisingai, konstatęs, jog lietuviška išsivija yra pasidavusi "apatijai, defetizmui, fatalizmui, tikėjimui klaidingų pranašų halucinacijomis, išlaisvinimo mirażais."

Salčiaus teigimų teisingumui įrodyti cituojamos ir tam tikros vietos iš A. Mackaus ir J. Meko rašinių. Reikiamų citatų juose galima pririnkti nemažai ir išleisus vieną kitą žodį ar sakinį, įrodyti savo "tiesą". Ta vieta, kur Mekas, pavyzdžiui, piktinasi, kad kruvina Vengrijos sukilėlių vėliava buvo atiduota New Yorko burmistruui, kuriam esą mažiausiai rūpi Vengrijos laisvė, TIESA "ištaiso" taip, kad jau nebe aišku, jog ta vėliava yra sukilėlių. Girdi, New Yorko burmistras stovi su žvake vienoje rankoje ir su buržuazinės Vengrijos vėliava — kitoje. Pasirinkusi pakankamai citatų, TIESA padaro savo išvadą:

"Kapitalistinio gyvenimo mašina negailėtingai mala žmogų, kaip akrenis trupinantis malūnas. Vienus jis suvilioja savo mirażais, kitiems jis iš karto pakerta sparnus, jiems dar nepakilus. Todėl šiandien ne visiems, kurie vaikais ar paaugliais paliko NEMUNO šalį, jau lemta savarankiškai mąstyti."

Ir baigiant pastebi:

"Ar tai praregėjimas, ar eilinis emigrantinio nervingumo ir jautrumo prasiveržimas? Labai sunku pasakyti... Viena yra aišku — plyšiai emigrantų tarpe eina vis gilyn, vis daugiau žmonių ima giliau galvoti. Kai dėl mūsų, tai mes ne tiek jau sielosimės dėl tų, kurie, kaip riebus kalakutai, nebegali perskristi per tvorą. Kokia nauda iš tokių Lietuvos liudžių?"

... Bet tuos, kurie pajautė, kad nebegali toliau gyventi be tėvynės, kaip nudžiuvusi medžio šaka be kamieno syvų. Tarybų Lietuvos žmonės, jaunimas supras."

Maždaug po mėnesio, rugpiučio 21 d. Tiesos 197 nr. pasirodė laiškas redakcijai, pasirašytas Alg. Baltakio, K. Bogdano ir Just. Marcinkevičiaus, ir parašytas, aišku, partijos iniciatyva bei palaima. Tie trys vyrai sakosi turį maždaug po trisdešimt metų. Iš savo vaikystės Nepriklausomoje Lietuvoje jie atsimeną ne Karo Muziejaus sodelio invalidus, kaip A. Mackus, bet antstolio išvados karvutės mūkimą! Šaoningą gyvenimą jie pradėję tik pokario metais. "Mus auklėjo tarybinė mokykla, tarybinė tikrovė". Brangiausias dalykas, ką jie iš tos mokyklos ir tikrovės esąs įsitikinimas, kad "mūsų liaudis, mūsų tauta eina teisingu keliu". Žinia, išsivijoje atsidūrę tos mokyklos ir tikrovės neturėję, bet jaunesni pradeda praregėti. Girdi, Mackus iš savo verkimo turėtų pasidaryti išvadą, o ji esanti tokia:

"Galima daug ir gražiai kalbėti apie žmogaus asmenybę, apie jos laisvę, galima net kankintis, matant gyvenimo netobulumus, galima nuolatos degti, bet vis vien ši ugnis nepavirsta pozityvia jėga. Patį gyvenimo logika rodo, jog visa žmonija anksčiau ar vėliau turės pasukti tuo keliu, kuriuo eina Tarybų Sąjunga, kuriuo eina kitos socialistinės šalys."

Štai kokią galutinę išvadą siūlo kompartija trijų jaunų lietuvių vardu. Ji nėra nauja ir dėl jos neverta eikvoti rašalo. Įdomiau, kad kompartija kiek vėliau padaro tam tikrą nuolaidą, būtent:

"Jeigu kas randa reikalo kitaip gyventi ir mąstyti, su tuo reikia skaitytis. Bet mums malonu, kad žmonės užjūryje ima sveikiau galvoti... nepasiduoda pigiai, aklo pykčio padiktuotai propagandai..."

... Mūsų pareiga — būti tokių žmonių atžvilgiu tolerantiskiams, nesutapatinti jų su reaktionieriais..."

Toliau jau ištiesiama ranka:

"... Tarybų Lietuvos jaunimas pasiruošęs bendrauti su savo bendraamžiais lietuviams išsivijoje."

tačiau su sąlyga,

"kritiškai vertinančiais reakcinės išsivijos veiklą, nepasiduodančiais vertelgiškumo marazmui."

Štai naujaisi kultūrinio bendravimo su bolševikais receptas: nereikia pačiam būti bolševiku, užtenka tik piktintis kapitalistiniu pasauliu, laisve ir kitais buržuaziniais prietaisais. (Kompartijos "aparačikai" turbūt nepagalvojo, kad žmogus įžiūrįs veidmainiavimą ir nenuoširdumę laisvojo pasaulio santvarkoje, normaliai dar greičiau visa tai galėtų pastebėti sovietinėje santvarkoje.) Už tai išvada iš šio transatlantinio nuomonių pasikeitimo gali būti tik viena (logiška, bet ne mekiškai emocijinė): joks "oficialus" — per spauda ar įstaigas — kultūrinis bendradarbiavimas yra neįmanomas, nes kiekvienas anos pusės pareiškimas ar veiksmas turi būti taip suredaguotas ar patvarkytas, kad nešų naudos kompartijos galutinam tikslui. Juk tie trys vyrai patys mūsų METMENŲ, kuriuose yra ir geresnių straipsnių, neskaitė arba jei skaitė, bijo viešai pasakyti. Jie pakartina pabrėžia apie Mackų, Meką ir Salčių sužinoję tik iš TIESOS. Už tai visi tie, kurie kelia diskusijas bendradarbiavimo klausimu, tik gaisina savo ir kitų laiką. Bendradarbiavimas, nuomonių pasikeitimas kokiais konkrečiais klausimais, galimas tik privatus, neviešas, toks, kuriam nereikalinga partijos aprobacija.

— Nikita Chruščiovas New Yorko spaudos atstovams pareiškė, kad nei Sovietų Sąjunga, nei Rytų Vokietijos valdžia netrukdyt vakarų valstybėms susisiekti su savo įguloms Berlyne.

Tironai ateina ir praeina...

Iš Lietuvos atstovo Juozo Kajecko kalbos, pasakytos Mindaugo - Kęstučio Draugijos sukaktuviuiame bankete spalio 1 d. Baltimorėje.

Atsilankydamas i si banketa as jaučiuosi pagerbias visas senasias Amerikos lietuvių organizacijas, ypač pavadintas Lietuvos didžiųjų kunigaikščių vardais. Jos suvaidino didelį vaidmenį lietuvių išeivijoje. Kaip iš šio banketo matote, jos tebegyvuoja. Garbė seniesiems lietuviams, palaikiusiems Lietuvą Amerikoje gyvą ir jauniems, kurie seka jų pėdomis.

Jūsiskės Mindaugo-Kęstučio Dr-jos vardas liudija apie dviejų panašių savo tikslais draugijų susijungimą. Tai liudija, kad, kai kiti vienybę tik linksnuoja, jūs ją praktikuojate. Jūs teisingai supratote, kad vienybėje galybė ir todėl susijungėte.

Reikia stebėtis mūsų senųjų ateivių pasididžiavimu Lietuvos kunigaikščiais ir jų gadyne. Nors jie buvo didžiūmoje bemoksliai, bet turtingi melle Lietuvai, jos didingai praeičiai, jos kalbai ir būdai. Pagerbdami savo kunigaikščius, jie įrodė, kad Lietuvos laisvės, o ne vergovės perijodas, kaip bolševikai melagingai tvirtina, Lietuvį žavi.

Kada Lietuvos pavergėjas (šiomis dienomis New Yorke) veidmainiškai liaupsina džiaugsmą dėl Afrikos naujagimių tautų — mes liūdime, kad Mindaugo - Kęstučio ir kitų kunigaikščių Lietuva, mūsų Lietuva, prispaudėjo bato paminta. Kada Lietuvos okupantas smerkia buvusius Afrikos kolonizatorius, jis tuo pačiu viešai nuplaka save, nes Rusija buvo ir tebėra didžiausias tautų kalėjimas. Ji šiandieną didžiausias 20-to amžiaus kolonizatorius. Jos tironai žiaurumu pralenkia visus buvusius Afrikos kolonizatorius, Afrika Sibiro neturėjo — Lietuva ji turi. Šiandien Kremliaus tironas J. Tautose išdrįso prikišti kitiems "dvigubo standarto" taikymą. Jis pats taiko Lietuvai tai, ką jis smerkia Afrikoje.

Jungtinių Tautų narių skaičius jau pašoko arti 100. Jų tarpe senutės Lietuvos nėra. Ji toje organizacijoje būtų ir Kremliaus tironas jai šiandien palankumą irgi čiulbėtų, jei ji būtų Afrikoje, o ne prie Baltijos ir Nemuno krantų.

Sovietai rodo pasitenkinimą ir dėl neutralių valstybių Jungtinėse Tautose bloko. Lietuva pirmoji paskelbė neutralumą pastarojo karo išvakarėse, bet Rytų tironas negalėjo pakęsti laisvos, taikingos ir nepriklausomos Lietuvos savo pašonėje. Jis ją pasišovė "išlaisvinti" nuo visų teisių ir laisvių.

Nežlūrint to, mes tikime Lietuvos prisikėlimu. Kol Amerikos lietuvių draugijos puošis ne tik Lietuvos didžiųjų kunigaikščių vardais, bet tų draugijų gimtadieniuose skambės, kaip šį vakarą, Birutės kalba ir gyvensime protėvių dvasia, tol galime tikėtis jos prisikėlimu.

Istorijoje tironai atėjo ir praėjo. Vienur jie, kaip Hitleris, pavirto pelenais ir dūmais. Kitur kaip Mussolini, pakibo galva žemyn. Nebesuras šiandieną jų kapų. Dar kiti, kaip Stalinas, pasitraukė nekaltų aukų bei vergų prakeikimų palydimi.

Bet grįškim į džiugesnę ir mums artimesnę aplinką. Mums tikrai džiugu šį vakarą matyti savo tarpe buvusį teisėją, SLA prezidentą ir dabar Baltimorės pašto viršininką, Vincą Laukaitį su poniu. Jo dėka Vasario 16-toji kartu ir Marylando diena. Jo iniciatyvos dėka Lietuvos Ažuolas, Annapolyje, byloja mūsų išeivijai apie lietuvių tautos dvasios atsparumą ir Lietuvos nemarumą. Jo iniciatyvos dėka lietuvių pelerinai į Anapolį pasistiprinti dvasia to Lietuvos simbolio pauksmėje. Jo dėka Marylando gubernatoriaus būstinėje Annapolyje pagerbtas ir paskutinis Lietuvos Prezidentas A. Smetona.

Mums tikrai malonu, kad Laukaitio aukšta vieta jame nenustelbė lietuvių. Jis pasiliko lygiai geru lietuviu ir savo tautiečiams lygiai artimas ir paslaugus aukštoje, nepriklausomoje vietoje, kaip buvo anksčiau. Jis, kaip tas ažuolas prie Nemunėlio, bet kurioje vietoje lietuvių žaliuoja.

Aš tikiuosi per daug neišduosiu paslapties, jei pasakysiu, kad jo pastangomis stengiamasi

J. KAJECKAS

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Amerikos pašto ženkle įamžinti ir garbingą Lietuvos patriarką dr. Joną Basanavičių. Tai be galo gražus užsimojimas. Mes nuoširdžiai linkime jam toje srityje sėkmės.

Už meilę ir ištikimybę lietuviškam reikalui, ypač šiuo sunkiausiu lietuvių tautai metu, mes visi, ir lietuvių tauta, Laukaitiui giliai dėkingi.

Kapituliacijos dvasia

Lietuvybė negali būti dalinama tarp dviejų tautų

Lojalumas

"Mes nemėgome Lietuvoje tokių kitataučių, Liet. piliečių ar ne, kurie, Lietuvoje gyvendami, nebuvo jai lojalūs, kuriems nerūpėjo jos geras gėris ir t. t." Atsėit, vysk. Brizgys norėtų mus palyginti su mažumomis Lietuvoje. Negali būti nė mažiausio palyginimo!

Lietuvoj mažumos buvo pusiau šeimnininkai, mažoje mūsų valstybėje buvo lyg kitos mažos valstybės. Pradžioje nepriklausomybės turėjo vyriausybėje savo reikalams net ministerius, kuriais buvo jų pačių tautiečiai, turėjo seime savo atstovus. Kokias teises turėjo mažumos pas mus, sunku kitur rasti.

Kol nė viena tautybė čia neišlaiko savo pastovių charakterio bruožų, kol nėra pastovių tautinių papročių, tol ji nebėra mažuma. Arba visi esam mažumos arba visi didžiūmos. Jėgu ateiviai nutautėja per metus, tai mažumos virsta didžiūma. Kur mažumos turi savo atstovus seime, gina savo teises švietimo ir bažnyčios srityse, tik ten galima kalbėti apie mažumas.

Lietuvos mažumos, pav. žydai, nedirbo sunkaus darbo fabrike, netarnavo nei bernais pas ūkininkus. Tik pelnėsi iš Lietuvoš, čiulpė ją, o savo kapitalus dėjo užsieny. Lietuvos mažumos naudojosi tik mūsų krašto geru ir nemaža dalimi priklausė Lietuvos priešų organizacijoms. Misdami Lietuvos duona, savo gabumus panaudojo ne Lietuvai, bet prieš ją (lenkai — peoviakininkai, vokiečiai Klaipėdos krašte, žydai komunistų tarpe).

Be to, Ekscelencija galėtų žinoti, kad dviem dievams negalima tarnauti: būdamas geras amerikietis, labai retai būna geras lietuvis. Jei visu 100% išsinersim iš kailio, kas liks saviesiems? Kas liks tada iš mūsų širdies, kuri ir taip jau gerovės ir pramogų sutraukta, kai ją dalsim pusiau? Mūsų pastangų, meilės ir lėšų pasidarė per maža saviems, lietuviškiems reikalams. Ar galime dar kuo švaistyti?

Kai iš Vokietijos stovyklų mus rinko emigracijai, niekas nesivadovavo krikščionišku nuskriaustojo atjautimu, bet rušiuo šaltu,

biznierišku sumetimiu. Ypatinai lojalūs šiam kraštui būtų tie, kurie būtų atvežti iš gallesingumo. Nebuvo juk joks žmoniškumo mostas, kai rinko jaunus, nesuistuokusius, atskyrė senus, paliegusius nuo savo šeimų. Nesam skolingi jokios ypatingos meilės nei šiam kraštui, nei jokiam kitam mūsų dabartinės pastogės kraštui nei apskritai "vakarams".

Ne mes turim būti dėkingi, bet Amerika turi būti dėkinga mums, kad jai dirbam, kartą sakė prof. K. Pakštas, Svarbiausia: ne iš savo kaltės čia patekom, ir niekas čia jokių privilegijų mums neteikia. Esam mokesčių mokėtojai, kaip ir visi, mūsų jauni vyrai, dargi net nepiliečiai, tarnauja Amerikos kariuomenėje.

Mūsiskiai daugely atvejų jaučiasi ne tik šio krašto piliečiai, bet ir tautiečiai, o tik Lietuvai "lojalūs", nes kaip gi kitaip, jei neskaite mūsų laikraščių, o skaite angliškus, neskaite lietuviškų papročių, neremia lietuviškų reikalų. Šis "lojalumas" mums daug kaštavo jaunųjų nutautėjimu ir vyresniųjų apdūjimu. Visa, ką atsivežė, paliko, kaip kaliošus, prie Atlanto, New Yorko priepilaukoj. Nuo "lojalumo" baisiai nukentėjom ir kasdien giliau savo bendruomenėse krinkam tautiskai ir žmogiškai.

Biznio, tarnybos ir šiaip plūduriavimo pavižium atžvilgiu prisitaikymas ir susiderinimas su šio krašto visuomene gal ir geras dalykas, bet ne idėjinis atžvilgiu. Paskatinimas čia nereikalingas. Jei vyskupas neranda kur panaudoti savo autoritetą, ar tyla nebūtų geresnė byla? Reikia ne pastūmėti į amerikonybę, o strimagalviškai į ją krintančius sulaukyti. Tikrai keista, kad vyskupas to nemato ar tik apsimeta nematęs. Kur jis yra? Ar ant Marso, kurį jis minė savo straipsny. Tikriausiai ant Marso bus Ekscelenciją užnešęs ne romantiškas lietuviškų paraisčių pinčiukas, bet agresyvus, moderniškai dinamiškas kipšas...

Besinerdami iš kailio būti visiems prasmingi, esam tik sau neprasmingi, įskaitant ir Ekscelenciją. Esam absoliučiai skolingi savo tautai ir neprasmingi savo kraštui.

Jei prieš savo pastogės kraštą nekovoji ir vykdai jo įstatymus, atlieki visas gyventojų

arba piliečio pareigas, atiduodi jam savo sveikatą, jėgas, kūrybiškumą, išradingumą, sumanumą, savo baltiškąją kultūrą — jau esi lojalus. Absolutus lojalumas gali būti tik atsizadant savo tautos reikalų. Bet lietuvių negali būti dalinama tarp dviejų tautų.

Daugiau mūsiskų nutautėja, negu atlietuviėja — ar tai ne lojalumas Amerikai? Ar nuolatiniš kelių kartų nubyreėjimas (atidavimas šiam kraštui) yra ne lojalumo pažymys? Ar pirmųjų Pensylvanijos lietuvių angliakasių aukos, kuriant šio krašto gerovę ir ateitį, neprisidėjo prie dabar taip giriamos "prosperity"? Lietuviai darbininkai tiesė geležinkelius, kirto miškų, klampojo po pelkes, degė saulėje, dirbo pačius sunkiausius, juodžiausius ir purviniausius darbus, kur kitos "išrinktosios" tautybės nė pažiūrėti nežiūrėjo. Ar reikia dar priminti garsiuosius Čikagos stokjardus? Lietuviai "kriaučiai", dirbantieji Baltimorės, Bostono ir New Yorko siuvelyklose, aprenkdavo žymią amerikiečių dalį. Visų šitų pirmųjų ateivių vaikai apie Lietuvą nieko nežino, jei iš jų pakeistų pavardžių dar galima atpažinti, kad tai lietuvių kilmės amerikiečiai. Ar tai nėra įnašas į šį kraštą?

"Giliai jauskime", sako vyskupas, kad Amerika yra ne ant Marso, o ant žemės ir mes toje Amerikoje šiandien gyvename". Bet, jei pats vyskupas nesėdėtų ant Marso, tai jis aiškiai pamatytų, ką ašpatyriau, pelnydamasis duoną amerikoniškoje darbovietėje. Jei pasiskųsi karščiu, kuris mano gyvenvietėje kelis mėnesius būna apie 100% drėgmės ir apie 100 laipsnių žilumos, tai iš visų savo bendradarbių, senųjų lietuvių ateivių ir vien tik angliška kalbančių jų vaikų, susilauksi tylos arba nuneigimo, duodant suprasti, kad, kas yra Amerikoje, turi būti gerai. Priimami tik pagyrimai ir liaupsinimai.

Dar kitas pavyzdys. Toje pačioje darbovietėje dar tik prieš keletą metų atvykusi į Ameriką italė užniūniavo: "God bless Italia". Lietuvių kilmės čiagimė darbininkė tuoj jai užkirto: "Are you a Communist?" — "I am a Catholic", atsakė italė.

(Bus daugiau)

... SPLENDID, INDEED,
EFFECTIVELY AND RICHLY
REALIZED.

CLEVELAND NEWS

Aldona Stempuzienė

CONTRALTO

SOLISTĖ ALDONA STEMPUŽIENĖ — naujoje nuotraukoje, kuri puošia neseniai jos išleistus reklaminius lapelius. Aldona Stempuzienė ir tenoras Stasys Baras netrukus išvyksta į Pietų Ameriką koncertų maršrutui.

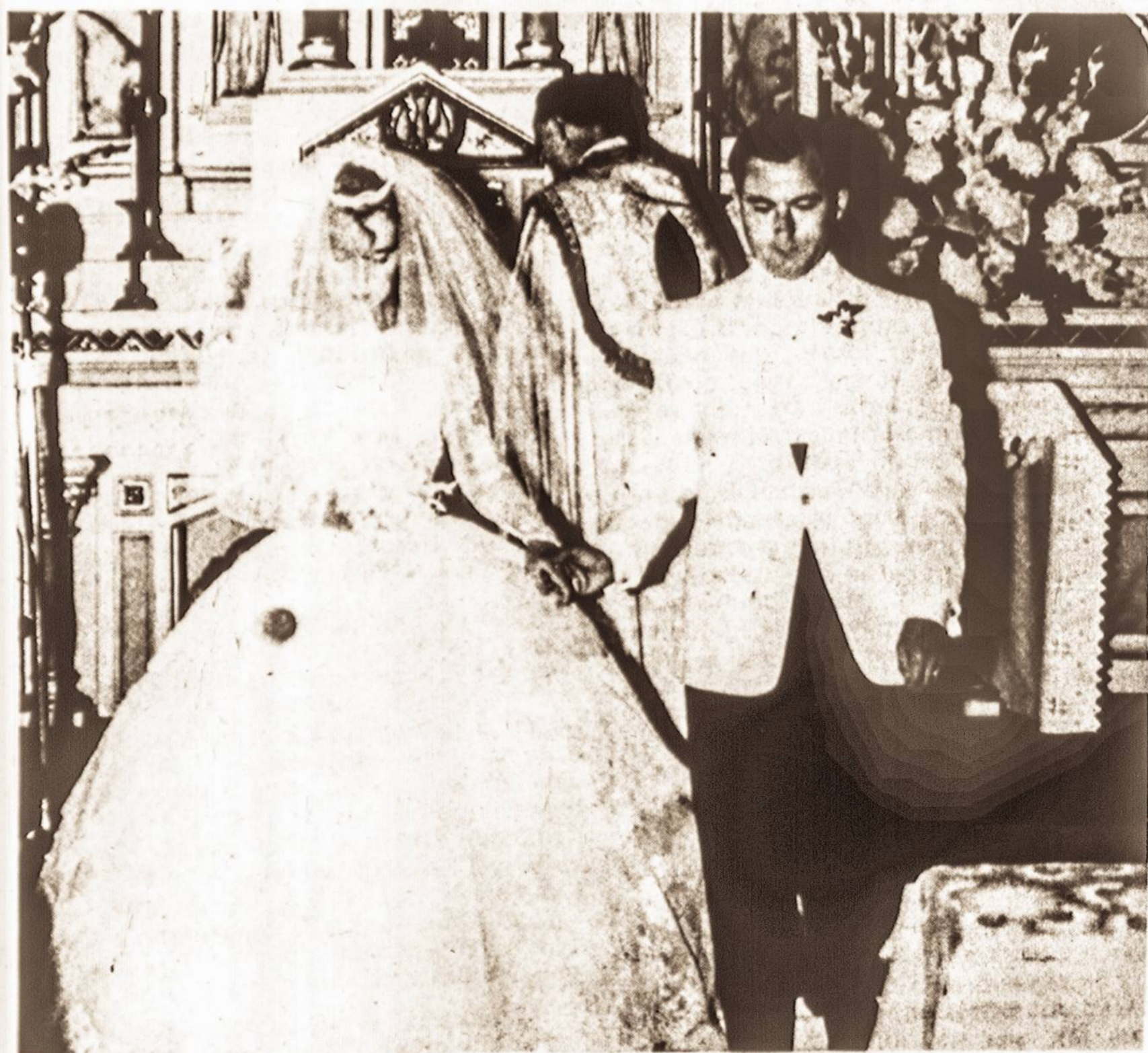
LIEUVIAI PAVEIKSLUOSE

Baltimorės pašto viršininkas W. F. Laukaitis uniformuotam jaunosios kartos filateliatui įteikia naujai išleisto pašto ženklą lakštą. Šiuo metu Laukaitis rūpinasi, kad Amerikos pašto departamentas išleis specialų ženklą Lietuvos patriarchui dr. Jonui Basanavičiui pagerbti.

VIENYBIEČIAMS gerai pažįstama čikagietė Alice Stephens, buvusi dainininkė, dabar dainavimo mokytoja. Praeito karo metu Alice Stephens suorganizavo merginų chorą, davusį eilę aukšto lygio koncertų Chicago Orchestra Hall, taip pat gastroliauvusį dviejuose Vienybės koncertuose ir įvairiose Lietuvos kolonijose. Šiuo metu Alice Stephens su savo dainininkėmis ruošiasi sukaktuviniam koncertui, kuris įvyks gruodžio 4 d. Morrison viešbučio salėje, Chicagoje. Programoje, be to, dalyvaus žymus smuikininkas D'Albert ir haritonas Arnoldas Vokietaitis. Šia proga primintina, kad Alice Stephens dalyvaus ir Vienybės deimantiniame koncerte, ateinančiais metais.

Edvardas Šulaitis ir Onutė Ališytė eina nuo altoriaus po santuokų akto šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero, Ill. rugsėjo 17 dieną. Toliau matyti jungtuvų apeigas atlikęs kun. F. Kerellis. Z. Degučio nuotrauka

Praeitą savaitę iš atostogų po Karibų salas ir Pietų Ameriką grįžusi Jieva Trečlokiene (dešinėje) sveikina su Caronia laivo kapitonu S. A. Jones. Ją supažindina laivo socialiniams santykiams tarp keleivių palaikyti vedėja Miss M. P. Bancroft. Toliau matyti Ona Gudenė ir kt. Šioje ekskursijoje po Karibų salas taip pat dalyvavo Ella Abrolaitienė su anūku ir marčia Agnes Katilienė, Balcevišiūtė, Krugienė ir kt.

D. Cibo nuotr.

Garsoji britų aktorė Margaret Leighton, kuri šiomis dienomis pranešė, kad ji skiriasi su savo lietuvių kilmės vyru Lawrence Harvey, taip pat pagarsėjusiu filmų aktoriu. Viršuje: Margaret Leighton su Vienybės bendradarbiu Algirdu Gustaičiu per vieną pasikalbėjimą Hollywoode. Dešinėje: Lawrence Harvey su Simone Signoret "Room at the Top" filme, po kurio jis ypač iškilo, kaip vienas iš geriausių kino artistų.

AKADEMINĖS MINTYS

Redakcinė kolegija: R. Arūnaitė, D. Alytaitė, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, A. Rimas ir A. Šileikytė.
Medžiagą siūsti: D. Alytaitė, 21-28 Bleecker Street, Brooklyn 37, N. Y.

Mūsų studentai New Yorke

Cigaretė vienoje rankoje, cocktailio stikluukas kitoje...

Mūsų karta jau spėjo pasižymėti. Girdim: "Nebylių, konformistų bespalvė karta." Karta praradusi savo asmenybę; masė be formos, be idėjų, be idealų, be dvasios ir dinamizmo. Savanaudžių karta — įsimylėjusių į save, į savo interesus, užsidariusių savo menkam, paviršutiniškam pasauly. Karta, kurios pagrindinis gyvenimo principas: "Kas man geriau, kas man patogiau, kas man smagiau." Nereikia psichologinių ir sociologinių studijų, nes jau per daug aišku, kad mūsų karta apsirgusi apatija, materializmu ir intelektualiniu tingėjimu. Jos mėglamiausias žodžiai: "Neturiu laiko." Jos aukščiausias idealas — malonumas ir "geras laikas."

Šios ligos simptomų pavyzdys buvo 1959 — 1960 m. New Yorko L. S. S. skyriaus veikla ir paskutinis skyriaus susirinkimas.

Buvusi valdyba gerai reprezentavo savo studentus. Nuveikta mažiau minimumo. Nesistengta surasti naujų būdų susinteresuoti narius, jieškoti įdomių prelegentų. Nesistengta suruošti šaunių šokių ir tuo būdu suvilioti studentų į neskelbtą susirinkimą — paskaitą. Po kelių bandymų, valdybos nuotaka buvo šitokia: "Visvien nieks neatels, nieks nesidomės, nieks nedarys." Tai ypač ryškiai paaiškėjo per Lituosų vaju.

Žinoma — turim saujelę dar nesuipratusių darbo arklių, kuriuos vis sutinkam mūsų ideologinių organizacijų valdybose. Turim ir tokių pasilaikojančių individų, atsilikusių nuo modernaus pasaulio tempo, kurie bent fiziškai stengia atsilankyti į susirinkimus. Vis tie patys veidai — ir koncertuose, ir paskaitose, ir suvažiavimuose. New Yorko skyriaus sąrašuose yra 75 nariai. Iš jų tik pusė daugiau ar mažiau aktyviai dalyvauja skyriaus veikloje. New Yorke studijuojančio jaunimo žymiai daugiau. Kur jie? Kur 1960 m. abiturientai, baigę

gimnazijas? Kur 99 procentai pirmųjų metų studentų? Jie dienos šviesos turbūt bijo — nes šiuos "entuziastus" tik šokiuose sutiksi.

Tiesa, kai kurios organizacijos dar stipriai veikia ir smarkiai plečiasi. Pav., L. S. S. priklauso kiekvienas studentas. Kiekvienam šios reprezentacinės, koordinuojančios organizacijos veikla turėtų būti svarbi.

Bet aukščiau minėtam susirinkime buvo prieita llepto galas. Vyko, tai yra, turėjo vykti naujos valdybos rinkimai, kuriuos galima vienu žodžiu apibudinti: "farsas." Nebuvo įmanoma išrinkti trijų asmenų valdybos. Paskelbta 16 kandidatų. Po visų atsakymų liko sąrašė du vardai. Vienas kolega pasiūlė studentų skyriaus valdybą sudaryti iš mūsų ideologinių organizacijų atstovų. Gal gerai, bet ar demokratiška, ar praktiška? Ar visi studentai bus atstovaujami? Ar valdybos kokybė ir organizaciniai gabumai bus ištesėta? Nutarta atidėti rinkimus. Bet rodos, tas pats kolega patį reališkiausią pasiūlymą išskėlė — iš viso uždaryti New Yorko L. S. S. skyrių ir palaidoti tą lavoną...

Taip, mes esam savo tautos, savo pasaulio ateitis: cigaretė vienoje rankoj, cocktailio stikluukas kitoj. Nuobodumu miglotos akys, moderniausia šukuosena, dirbtinas šypsnis. Tik širdyje jaučiame savo gyvenimo tuštumą ir beprasmiškumą.

Didmiesčio kabaretuose, smuklėse, monotoniškuose susibūrimuose, Amerikos hedonistiškoje, malonumo siekimul pasvestoje aplinkoje dingo mūsų pareigos ir atsakomybės jausmas tėvynėi, pasauliui, sau. Dingo ta studentiška dvasia, kuri degė Lietuvos laisvės kovose; kuri sužibė Vengrijos, Lenkijos, Pietų Korėjos ir Turkijos studentų sukilimuose; kuri kadaise norėjo ir sugebėjo pakeisti ir patobulinti mūsų pasaulį.

LAIMA PETRAUSKAITĖ

Jauni mokslo daktarai

Paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje JAV lietuvių visuomenė sustiprėjo trimis jaunais mokslo daktarais.

• Dr. Romualdas Viskanta gavo laipsnį mechaninės ir žinerijos srityje. Jis yra gimęs 1932 m. Marijampolėje. Būdamas kolegijoje, priklausė visai eilei garbės korporacijų. 1956 m. buvo

studentu skautų Korpi Vytiš Centro Valdybos pirmininkas ir veiklus bendroje studentų ir skautų veikloje. Dr. Viskanta su šeima gyvena Chicagoje.

Dr. Algirdas Avižienis 28 metų, vienas veikiausių akademinės skautijos darbuotojų, gavo daktaro laipsnį už temą "A Study of Redundant Number

Representations for Parallel Computers". Dr. Avižienio pavarde, kaip nepaprastų gabumų studento, yra įrašyta University of Illinois bronzos lentoje. Šalia amerikiečių studentų garbės korporacijų jis labai aktyviai reiškėsi lietuvių studentiškoje, skautiškoje ir sportiškoje veikloje. 1959 m. jis buvo Mūsų Vyčio vyr. redaktorius, o šiuo metu dr. Avižienis yra Filisterių Skautų Sąjungos CV reikalų vedėjas. Iki šiol gyvenęs Chicagoje, jaunas daktaras persikelia į Kaliforniją, kur nuo spalio mėn. dirbs atsakomą inžinieriaus darbą tarplapnetinio susisiekimo srityje.

• Dr. Steponas J. Matas, 27 metų, iš Clevelando, gavo daktaro laipsnį fiziniėje metalurgijoje už temą "Structure and Growth Kinetics of Bainite". Dr. Matas savo studijoms lėšų gaudavo iš stipendijų už ypatingai gerą mokymąsi, o vėliau dirbo kaip dėstytojas. Studijuodamas dr. Matas vadovavo savo kolegijos metalurgijos skyriui. Už mokslinius laimėjimus jis buvo pakeltas į Sigma

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220

Advokatas William J. Drake
Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį — ieškok tinkamą namą savo šeimai ir sau. Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į

AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Praeitą šeštadienį Festival restorano salėje New Yorke įvyko akademikų skautų Initium semestri linksmavakaris. Nuotraukoje: (viršuje) Romas Kezys, A. Pesyte, D. Alytaitė, L. Babarskaitė ir kt. Apačioje: V. Kidolis, S. Sirusas ir kiti su savo kolegėmis.

GRAŽIAI PAMINĖJO INITIUM SEMESTRI

Šeštadienį, spalio 1, įvyko "Initium semestri" vakaras, kurį surengė New Yorko akademikai skautai. Atsilankė gausus būrys studentų. Šalia šokių mūsų akademikai buvo surengę linksmą programėlę. D. Alytaitė skaitė viena lietuvišką "beatnikišką" eilėrašį, J. Biručiu pritarent su bubnu. Po to sekė trumpas vaizdelis, "Sachmatininkai ir musė", kurį išplūdė korporantai Arūnas, R. Klivečka ir L. Stonys. A. Šileikytė, S. Sirusas ir J. Birutis inscenizavo "operą", kurios pagrindiniai charakteriai buvo princas, princesė ir baronas.

Programą labai nuotaikingai pravedė ASS New Yorko skyr. pirm. J. Birutis. Šokių metu įvyko viena staigmena. Šiais

garbės narius, Dr. Matas gyvai reiškiasi ir lietuvių veikloje. Studijuodamas buvo Korpi Vytiš Clevelando skyriaus pirmininkas, buvo Liet. Stud. S-gos valdyboje, aktyviai dirbo su skautais vyčiais, ir šiuo metu priklauso Filisterių Skautų Sąjungai.

Spalio 16, sekmadienį, po vienuoliktos valandos mišų, Apreiškimo parapijos salėje įvyks Lietuvių Studentų Sąjungos N. Y. skyr. susirinkimas. Susirinkimo metu bus paskaita. Į šį susirinkimą yra kviečiami visi studentai, ypač pradėjusieji lankyti universitetą.

prezidento rinkimų metais yra statomi visokie kandidatai. Užtat "Initium semestri" dalyviai buvo supažindinti su dar vienu labai rimtu kandidatu akademikai buvo surengę linksmą programėlę. D. Alytaitė skaitė viena lietuvišką "beatnikišką" eilėrašį, J. Biručiu pritarent su bubnu. Po to sekė trumpas vaizdelis, "Sachmatininkai ir musė", kurį išplūdė korporantai Arūnas, R. Klivečka ir L. Stonys. A. Šileikytė, S. Sirusas ir J. Birutis inscenizavo "operą", kurios pagrindiniai charakteriai buvo princas, princesė ir baronas.

Vakaras praėjo labai jaukioje studentiškoje nuotaikoje. Tikimasi, kad šių mokslo metų dėgyje bus daugiau tokių pasilinksminimų. D. A.

Rugp. 24 d. p. Alytų bute įvyko Akademikų Skaučių Draugovės N. Y. skyr. susirinkimas, kurio metu A. Šileikytė skaitė referatą apie mergaitę ir mokslą. Po susirinkimo buvo rodomi filmai iš praėjusios akademikų skautų stovyklos.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APlegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Socialinei apsaugai 25 m.

JAV Socialinė Apsauga neseniai atšventė savo 25 metų sukaktį.

Šiandien devyni iš dešimties amerikiečių turi socialinės draudimo apsaugą. Jų pensijos yra užtikrintos, sulaukus į pensiją išėjimo amžiaus invalidškumo atveju jie gauna pensijas, sulaukę 50 metų amžiaus. Jiems mirus prieš sulaukus subrendimo amžiaus, jų našlės ir vaikai gauna pensijas iš valdžios.

Šie išvardinti dalykai yra tik keli pagrindiniai plataus masto socialinės draudimo programos punktai. Jai priklauso 81 milijonas dabartinių ir buvusių amerikiečių darbininkų. Į kitus programos punktus įeina pagelba akliems, nenormaliems vaikams ir sveikstantiems sužeistiesiems darbininkams. Gal būt pats svarbiausias ekonominis atžvilgiu punktas yra nedarbo kompensacija. Šis socialinės draudimo programos punktas yra administruojamas paskirų valstybių po federaline priežiūra.

Darbininkai gauna nedarbo mokėjimus per 26 savaites, jei jie praranda savo darbą. Šie mokėjimai stiprina ir stabilizuoja pirkėjų pirkimo galią biznio atoslūgio metu.

Socialinės apsaugos programa vis plėtėsi. Iš pradžių tik darbininkai, sulaukę 65 metų amžiaus, gaudavo pensijas. 1938 m. našlės ir vaikai pradėjo gauti pensijas, o 1956 m. kongresas pravedė bilį, pagal kurį buvo mokama negalintiems dėl susižeidimo dirbti darbininkams.

Dabar naujas pakeltimas diskutuojamas kongrese, t. y. Socialinės

apsaugos programos praplatinimas, padengiant mediciniškas išlaidas senesniems žmonėms, kas liečia daktarus, priežiūrą ligoninėse ir vaistus.

William L. Mitchell, Socialinės apsaugos komisionierius, pasakė, kad Socialinės Apsaugos Akto 1935 m. pravedimas Kongrese reiškė didelį pasikeitimą JAV. Jis davė formalų pripažinimą principo, kad valdžia yra atsakinga už žmonių gerbūvį. P. Mitchell pabrėžia, kad tuo buvo atžymėtas JAV perėjimas iš ūkinio krašto į urbaniską ir industrializuotą tautą.

Kas buvo nurodytas 1835 m., šiandien yra aktualu, nes industrializacija vyko plačiu mastu tuo tarpu, kai reliatyvus agrikulturnis valdmuo vis mažėjo. JAV buvo 127,500,000 gyventojų, kai Socialinės Apsaugos Aktas pasidarė įstatymu, o šiandien Amerikoje yra 180,000,000 gyventojų, Tautinė gamyba pakilo virš 500 milijonų dolerių ir yra beveik aštuoniais kartais didesnė, negu 1935 metais. Kainos pakilo, tačiau produktų yra daugiau kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui, negu prieš 25 metus.

Viena svarbi kainų ir produkcijos pakilimo pasėkmė buvo padidėjimas išmokėjimų darbininkams, jų našlėms ir vaikams. Į pensiją išėjusiam darbininkui 1940 m. buvo mokama vidutiniškai \$36.40 į mėnesį. 1950 m. pensija pakilo beveik 100% ir buvo mokama \$71.70, o pereitais metais ji pakilo ligi \$120.60.

Socialinės Apsaugos sistema yra skirta tam, kad duotų minimalinę

uždarbio protekciją, bet ne tam, kad duotų visišką išlaikymą. Kadangi JAV labai skatina individualę iniciatyvą ir gamybą, Socialinės Apsaugos sistema prileidžia, kad žmonės susitaupo pinigų per savo darbingus metus, kad turėtų dar priedinių pajamų, išėjus į pensiją.

VIRSUJE

IRENA SIMONAITYTE, vienoje Chicagos kailinių parodoje laimėjusi dvi premijas.

— Indija ir Sovietų Sąjunga ruošiasi pasirašyti pagalbos sutartį.

1860 ŠVENČIAME ŠIMTAMETINĮ JUBILĖJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMŲ
IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4** % I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2 % per metus *Reguliarus metu ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO DIFNOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užėikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

**THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK**
A MUTUAL BANK

"...kur jusu pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office:

539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
PResident 3-7000

Broadway Office:

135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antradienio iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA

ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY

Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka

4 %

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčius už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys

Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius Juozas Belza, izdininkas

- Iškirpk šią atkarpą ir siusk -

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, N. J.

SENSATIONAL DISCOUNT SALE

* Big Sofa-Bed with Built-in Bedding Compartment Selected Decorator Fabrics

* Note: The Comfortable Recliner Chair

* Pair of Decorator Lamps

* Also included: 2 Blonde Oak Step end tables and 1 cocktail table.

* Resilient Spring Construction for added comfort.

ALL 8 PIECES \$129⁹⁵
for Your Living Room

Included: In this outstanding room outfit you get a sofa-bed with roomy bedding compartment, a comfortable rocker, a recliner chair, 2 step tables, one cocktail table and 2 beautiful table lamps. A complete room outfit.

Cypress Bedding & Mattress Co.

3427 FULTON ST.

AP.7-8802

BROOKLYN, N. Y.

Del isardytų šeimų

Suskaldytos šeimos kelia įvairias problemas. Ten kur yra bevaikės šeimos, jos nariai likę Lietuvoje ar išvykę užsienius, sudaro naujas šeimas — vėl veda ar išteka arba tenkinasi jų pakaitalais. Išdraskytų šeimų, ypač su vaikais, likimas yra liūdnas, nes nėra kam rūpintis vaikais, kurie lieka be vieno arba abiejų tėvų. Sovietų Sąjunga prašantiems sujungti tokias šeimas — duoti leidimą atvykti iš Lietuvos vienam iš tėvų arba vaikams, duoda šablonišką atsakymą: važiuokite į Lietuvą ir ten rasit savo šeimos narius. Tikrovėje, tai yra propagandinis rusų melas, kad tuo būdu būtų galima įvilioti nativius tremtinius ir spąstus ir paskui jų neišleisti.

Yra žinoma, kad gražintiems iš Sibiro į Lietuvą tremtiniams sudaromos tokios sąlygos, kad jie negalėtų ten apsigyventi; jiems neduoda darbo ir butų ir todėl jie būna priversti "savanoriškai" grįžti į Rusiją, ten apsigyventi ir asimiliuotis — virsti rusais, Lietuvos abiejų lyčių jaunimas vežamas į Kazachstaną — Sibirį ir ten sulaukiamas koloniza-

cijai. Todėl nebūtų protinga ir atsargu ieškant suskaldytos šeimos narių grįžti iš užsienio, į Lietuvą ir ten virsti rusų kolonizatorių vergu ir jų politikos įrankiu.

Atsitikimas, su M. Budrecku, kur New Yorko policija išnešė jį ant rankų, neprileisdama jo prie Chruščiovo, yra ne vienintelis. Buvo ir daugiau lietuvių tremtinių, kurie veržėsi su panašiais prašymais prie Sovietų diktatoriaus, bet nebuvo prileisti. Tai rodo, kad Sovietų valdžia nenori padėti nelaimingoms šeimoms ir palengvinti jų desperatiškos padėties. Amerikos vyriausybė šiuo klausimu laikosi nuošaliu.

Matant tokią beviltišką padėtį, tenka pakartoti vieno aukšto Washingtono pareigūno pareiškimą: Norint gauti leidimą išardytos šeimos nariams atvykti pas savo gimines į Ameriką, reikia šių keturių sąlygų: 1), turėti gerą advokatą, 2), daug pinigų, 3), melstis ir prašyti Dievo pagalbos ir 4), pataikyti momentą, kada Chruščiovas girtas.

DR. V. TERCIJONAS

Sportas

Sportininko pastabos

Chicagos Lituanicos futbolo komanda, kuri neseniai laimėjo I v. S. Amerikos liet. sporto žaidynėse, neblogai laikosi "National Soccer" lygos "major" divizijos II-jo rato pirmenybėse. Lituanica jau turėjo 3 rungtynes, iš kurių 2 laimėjo ir 1 pralaimėjo. Lietuviai įveikė vokiečių vienuolike — Fortumą ir Green — White po 2:1, o supasavo prieš ukrainiečių Lions 2:3. Paskutinėse rungtynėse Lituanica likus 5 min. iki jų gale dar turėjo 2:1 savo naudai, bet vėliau žaidėjai pralaimėjo.

Kadangi Lituanica buvo silpnai sužalusi pirmąjį ratą (iš 7 rungtynių turėjo tik 1 tašką), jai dar vis tebegresia iškritimas iš šios aukščiausios divizijos, nors, sugriebus 6 taškus likusiose 4 rungtynėse, pavojus būtų pašalintas.

1960 m. Chicagos lietuvių krepšinio turnyras dėl kons. dr. P. Daužvardžio pereinamosios taurės, įvyks lapkričio 18 — 19 Poster parke. Iki šiol tą taurę po kartą yra laimėję LSK Neris ir ASK Lituanica.

Lituanicos futbolo komanda pateko į Peel Cup (Illinois valstybės taurės) varžybų baigmę. Finalinis susitikimas įvyks po pirmenybių II rato — lapkričio 13 d. Winnemac parko stadione. Lietuviai tą dieną kovos su Chicagos vokiečių Kickers vienuolike.

Zenonas Puzinauskas, buv. Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas, šiuo metu yra vienos Chicagos YMCA instruktoriumi. Jis vasarą praleido vadovaudamas YMCA stovykoms Michigano valstybėje.

Z. Barauskaitė, Toronto Aušros sporto klubo sportininkė, kartu su tėvais atsikėlė gyventi į Chicago.

Čikagiečiai stebisi FASKO šaukiamu ŠALFASS atstovų suvažiavimu, kuris yra kviečiamas lapkričio 19 — 20 New Yorke. Tenka pastebėti, jog du panašūs suvažiavimai įvyko Rochesteryje ir juose, dėl atstumo, tegalėjo dalyvauti po pora čikagiečių. Dabar ir vėl bandomas čikagiečių, gausiausių sportininkų skaičiumi Amerikoje, kantrybė. E. S.

JOHN BALTAUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

Važinėdamas po lietuvių kolonijas, aš turėjau progos susitikti su kai kuriais seniai nematytais atletais. Pavyzdžiui, aplankiau Jack Sharkey, gyvenantį New Hampshire valstybėje. Sharkey man pasiguodė, kad jo motina neseniai nukrito nuo kopėčių ir gana sunkiai susižeidė: abi jos rankos gipse. Tą dieną Sharkey turėjo išvykti į Montrealį ir tarpininkauti kumštinėms. Už tokius pasirodymus Sharkey gauna po keletą šimtų dolerių vakarą. Pažymėtina, kad visą laiką mudu su Sharkey kalbėjome lietuviškai.

Lankantis Worcesteriye, J. Krasinkas su sūnum man priminė, kad lietuviams gerai žinomas Urbec išvykęs į Romą, kur jis buvo paskirtas oficialiu olimpinį žaidimų tarpininku. Be to, buvau užėjęs aplankyti ukrainiečių kilmės ristikio Zarynoff, kuris savo laiką, su mūsiškio Karoliu Požela, Amerikoje "darydavo stebuklus" ristinų sporte.

Grįžęs į Bostoną nuėjau į ristynes, kur tą vakarą vienas iš ristikų buvo mūsų tautietis Jack Vanskoj — Vancevičius. Rytojaus dieną jis atvyko į stoją su manim atsiseikinti.

Jack Vanskoj — Vancevičius, kaip ristikas, pirmą kartą pasirodė 1938 m. Tai buvo lietuvių radijo programos piknike, kur mano kviečiamas Jack Sharkey dalyvavo kaip tarpininkas. Nuo to laiko Vancevičius važinėja su ristinėmis po Ameriką, Kanadą, Meksiką ir Pietų Amerikos valstybes. Dabar Vanskoj žada apsigyventi netoli Kearny, N. J., kur jis gimęs ir augęs ir kur norėtų atidaryti užėigą, panašiai, kaip jo tėvas Teofilis Vancevičius kad turėjo. Jo tėvai ir dabar gyvena Kearney apylinkėje.

Beje, Bostone aplankiau Praną Jušką, kuris prieš 45 metus buvo vienas iš pačių žymiausių lietuvių ristikų Amerikoje. Neseniai jam buvo surengtas 70 metų amžiaus sukakties minėjimas.

New Yorke būdamas, aplankiau Antaną Matulį, su kuriuo 1915 m. lavinomės ritynių sporte, Matulis Brooklyne turi didelę sluvimo dirbtuvę, bet netrukus jis rengiasi pasitraukti iš to biznio ir pavažinėti po pasaulį.

Baltimorę ėje teko pastebėti, kad vietos spaudoje labai plačiai minimas lietuvis sportininkas futbolo srityje, būtent, John Unitas — Jonaitis. Dėka šio mūsų tautiečio, Colts klubas dabar yra žinomas visoje Amerikoje. Jonaitis gimęs ir augęs Pittsburghe. Dabar gyvena netoli nuo Baltimorės.

Pittsburghe turėjau progos susipažinti su adv. Edvardu Schults, kuris 1942 — 43 metais buvo vienas iš žymesnių Amerikos futbolininkų. Edvardas su pasididžiavimu kalba lietuviškai ir yra veiklus vietos lietuvių visuomenėje. Čia būdamas sužinojau, kad Frank Thomas, žymus Chicago Cubs beisbolininkas, taip pat kilęs iš Pittsburgo ir jo tikroji pavardė yra Tumąs. Jis yra veiklus lietuvių tarpe, nors motina lenkė.

Beje, Bostono lietuviai man priminė, kad aš turėčiau paminėti savo sportinės veiklos 45 sukaktį. Tiesa, 1916 metais Bostone aš laimėjau YMCA ristinų čempionatą. Gal ir reikėtų tai paminėti, nes kitų 45 metų nesitikiu sulaukti.

J. JAKUBAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- Philadelphia -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

- Brooklyn -

JUOZAS GARŠVA

234 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOŠIJA
AUTOMOBILIUS IVARIEMS REIKALAMS

LIETUVIAI GYVENTOJAI

WOODHAVENE, OZONE PARK, RICHMOND HILL IR
GLENDALE, ATSIMINKITE

JOHN J. TORMEY

DEMOKRATŲ KANDIDATŲ Į STATE ASSEMBLY IŠ 13 A-D

INDORSUOJA

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KOMITETAS
GERESNEI VALDŽIAI

Balsuokite Lapkričio 8 dieną

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės
ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477

Albert F. Peters (Petrauskas)

Lietuviai biznieriai New Yorke ir apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudos **AUTO Specialistas**
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIN 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BARAS,
RESTORANAS
IR SALĖ

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N.Y.
Tel. Virginia 6-9519

DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETŪS

PRANAS BRUČAS
Savininkas

SILVER BELL BAKING CO.

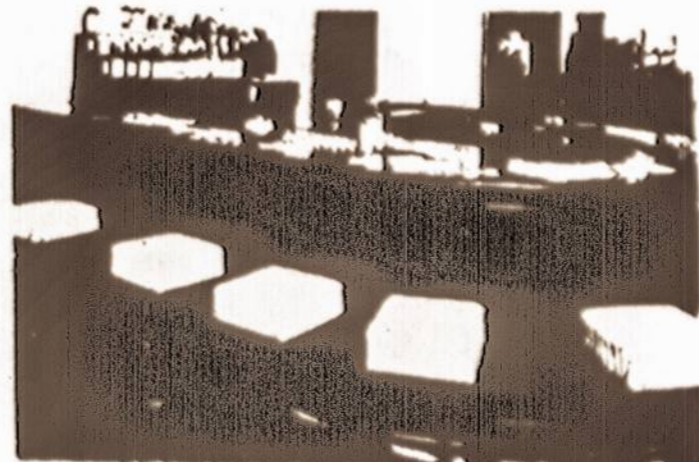
A. RADZIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragal vedybiniams ir
kitokiems pokyčiams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas EVERgreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobilui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patalysmas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susitikimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo-fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatais. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
jas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.
Pentadieniais iki 9 v. v.

Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Telefonas: EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

BILIAI PARDUODAMI

visomis susisiekimo
priemonėmis į visas
pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

PERKANT - PARDUODANT NAMUS, AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausiai kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. p. iki 5 v. v.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA

BARAS - RESTORANAS - KABARETAS

Jauki salė rengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

Juozas Mikuckis, poetas, mūsų bendradarbis Baltimorėje, neseniai lankėsi Chicagoje, kur jis su leidėjais tarėsi dėl savo poezijos ir atsiminimų knygos išleidimo.

Verna Olienė, velionio Antano Ollo našlė, šią savaitę lankėsi New Yorke.

R. Mainelytė siunčia linkėjimus iš Genevos, Šveicarijos. Apie prancūziškąjį Genevos miestą Mainelytė taip atsiliepia: "Čia sunku surasti šveicarą, kuris kalbėtų vokiškai."

Prof. J. Žilvičiui, kuris šiuo metu vieši Chicagoje, šį šeštadienį yra rengiamas pagerbimas.

St. Baras, J. Vaznelis ir D. Stankaitytė, akomponuojant A. Kučiūnui, dainuos plataus masto koncerte, kuris rengiamas lapkričio 12 d. Harmonic Club salėje, 267 East Grand River, Detroitė.

V. Tysliavienė praeitą sekmadienį buvo nuskridusi į Chicago Vienybės jubiliejinio koncerto reikalais. Ta proga dalyvavo Chicago Vyrų Choro dešimtmečiui paminėti koncerte ir p. Rudžių surengtame šauniame bankete South Shore Country Club, Vyrų chorui pagerbti.

M. Baronienė iš Chicago, buv. Naujienų redaktorius Barono našlė, šiuo metu vieši pas dukrą ir žentą, Mildą ir Antaną Valvadás, gyv. netoli Washingtono, McLean, Virginijoj.

Duktė tėvo keliais...

Elena Dovydenaitė, rašytoja Liudo Dovydeno duktė, šiomis dienomis baigusi Columbijos universitetą bibliotekininkės (vedėjos) master's degree, 1949 m. atvykusi su tėvais iš Europos (tremtinių stovyklos) ir nemokėdama anglų kalbos, pradėjo mokytis šeštame pradžios mokyklos skyriuje. Nuo pat pirmųjų metų, pateko į garbės mokinių tarpą ir iki baigimo, buvo High School Honor Society valdybos narė. Scranton Center High School baigė kaip viena iš geriausių mokinių, 400 baigusiųjų tarpe. Dar būdama High School, Elena Dovydenaitė buvo pakviesta CBS radijo (WGBI) Scrantono skyriaus knygų vertintojos pareigoms. Baigusi High School, gavo net trijų kolegijų stipendijas: Dickson, Waynesburg ir Wilkes. Pasirinko Wilkes kolegiją. Baigusi šią kolegiją, gavo Columbijos universiteto stipendiją. Dar studijuodama Wilkes kolegijoje, Elena Dovydenaitė buvo išrinkta kolegijos žurnalo MANUSCRIPT redaktorė. Rašė literatūros bei kultūros klausimais. Žodžių, duktė eina tėvo keliais...

Simonas Gudas, New Jersey lietuvių veikėjas veteranas, Vyčių stipendijų fondui paaukojo 100 dolerių.

R. Kundrotienės ir jos sūnaus Vytauto bei marčios namuose, 342 Hendrix St., Brooklyne, neseniai kilęs gaisras padarė apie 8,000 dolerių nuostolių.

V. Nenortas, vienybietis, žinomas Hartfordo lietuvių bendruomenės veikėjas, praeitą šeštadienį buvo atvykęs į Karlo dešimtmečio sukakties minėjimą, įvykusį Brooklyno Atletų Klube.

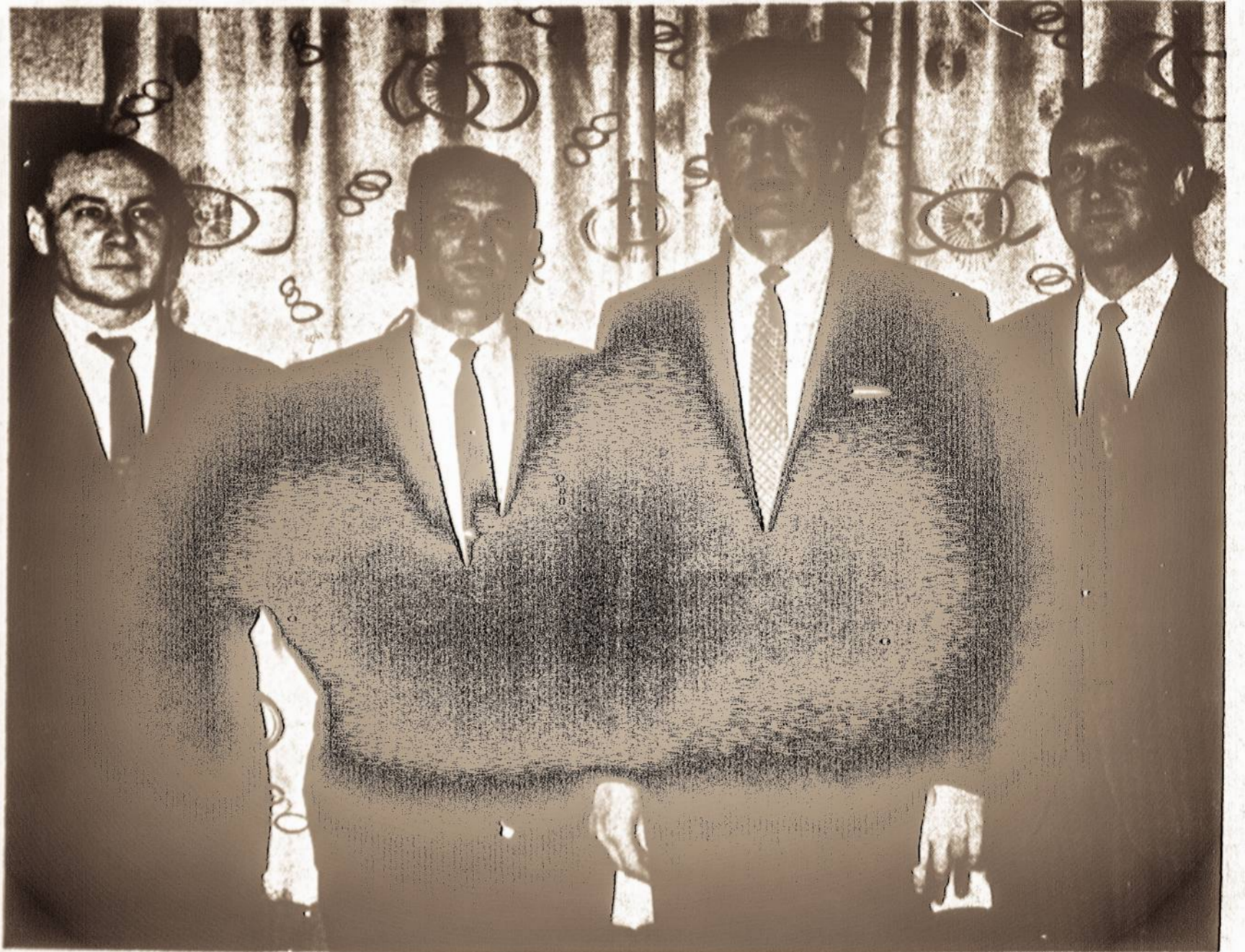
Vytautas Didžiulis, vienos didelės pramonės įmonės inžinierius Bogota, Colombia sostinėje, tarnybos reikalais buvo atvykęs į New Yorką ir ta proga praeitą šeštadienį dalyvavo Karlo dešimtmečio sukakties minėjime.

Edv. Kamrazinas, Vienybės skaitytojas, neseniai su šeima persikėlė į savo namus - 67-85 96th St., Woodhaven 21, N. Y.

Elena Kulbokienė - Kulber, neseniai su dukra Gabija grįžusi iš kelionės po Europą, darys pranešimą ateinančiame Moterų Vienybės susirinkime, kuris įvyks spalio 18 d., 8 v.v. Arūnų namuose, Woodhavene. Kviečiamos narės ir viešnios.

ALIAS New Yorko Sk. V-ba išsiuntinėjo laiškų jauniems - baigusiems inžinieriaus bei architektams, kurių New Yorke ir jo apylinkėse priskaitoma daugiau kaip 50, kviečiant juos į šią organizaciją. Sekantis skyriaus susirinkimas įvyks spalio 15 d., 6:30 v. v., Festival Restorane, 40 E. 26 Street, N. Y. C. Programoje: Inž. S. Bobello paskaita "Automatinės skaičiavimo mašinos (Digital computers)."

Išnuomojama vienas, du arba trys kambariai su virtuve - pagal susitarimą. Graži rezidencinė sekcija. Skambinti vakarais nuo 7 iki 10 val. šiuo telefonu: MI 1-6074

Dabartinis Karlo redakcijos bei administracijos kolektyvas: (iš kairės į dešinę) Jonikas, Bileris, Raulinaitis, Liaukus, J. Tysliavos, Jr. nuotr.

Kario dešimtmetis Amerikoje

Praeitą šeštadienį Brooklyno Atletų Klubo salėje buvo paminėta Karlo dešimtmetis. Ta proga įvyko vakarienė, į kurią atsilankė kelios dešimtys asmenų, daugiausia buvusių karių. Tarp dalyvių, buvo pastebėta svečių ir iš tolimesnių vietovių - Rugys iš Patersono, Nenortas iš Hartfordo, o inž. Vyt. Didžiulis net iš Pietų Amerikos.

Programą atidarė pats Karlo redaktorius Z. Raulinaitis, čia pat pakviesdamas ją vesti V. Alksnį. Trumpoms kalboms bei sveikinimo žodžiams tarti buvo pakviesti šie asmenys: J. Šlepetytis, Z. Raulinaitis, A. Šimutis, V. Rastenis, E. Čekienė, J. Tysliava ir kiti. Buvo ir literatūrinė

dalis: savo kūrinius skaitė du Karlo redakcijos kolektyvo nariai rašytojai: Jonas Rūtenis ir Vincas Jonikas.

Visų sveikintųjų bei kalbėjusių buvo prisiminta garbinga Karlo tradicija, prasidėjusi pačiomis pirmomis Lietuvos valstybės ir jos ginkluotųjų pajėgų kūrimosi dienomis. Karlo, taip specialaus karių laikraščio, praeitis plačiau buvo paliesta redaktorius Z. Raulinaitis kalboje. Nebuvo pamirštas ir kpt. S. Urbonas, išplėtęs Karlo įtaką nepriklausomoje Lietuvoje ir paskiau atgalvinęs laikraštį tremtyje.

Vakarienėje, be visos eilės ramuvenų (buvusių karininkų) taip pat atsilan-

kė ir keletas buvusių savanorių kūrėjų. Buvo pasigesta paties pirmojo Lietuvos kariuomenės savanorio kūrėjo, dabartinio Karlo kolektyvo nario, Stasio Butkaus, kuris dėl ligos negalėjo atvykti. Bet už tai į vakarienę atvyko inž. A. Novickis, vienas pirmųjų Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų, su kpt. J. Mikucku ir kitais karininkais, sudariusių pirmosios karo komendantūros štabą Kaune. Gaila, kad vakaro programos vedėjas nepakvietė jo bent trumpam žodžiui tarti.

Šiaipjau, vakarienė visais atžvilgiais buvo vykusį. Šokiai, dainos ir pokalbiai nusitęsė iki 3 valandos ryto. Karys šia proga, be sveikinimų, dar buvo apdovanotas ir piniginėmis dovanomis.

Dalis svečių, dalyvavusių Karlo dešimtmečio minėjime, įvykusiame praeitą šeštadienį, Atletų Klubo salėje, Brooklyne. Nuotraukoje: Nenortas, Montvilai, Sparauskai, Čekai, Šimutis, Raulinaičiai ir kiti. Kalba vakaro programos vedėjas V. Alksnis.

J. Tysliavos, Jr. nuotr.